

मायादेवी गाउँपालिकाको सातौँ गाउँसभामा

अध्यक्ष श्री ध्रुवनारायण चौधरीद्वारा

प्रस्तुत

आ.ब. २०७७/०७८ को

बजेट

गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय

कम्हरिया, रुपन्देही

५ नं. प्रदेश, नेपाल

१० अषाढ २०७७

गाउँपालिकाका उपाध्यक्ष ज्यू, गाउँसभाका सदस्य ज्यूहरु, राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरु

१. नेपालको संविधानले संस्थागत गरेको संघीय प्रणाली अन्तर्गत स्थानीय सरकारको रूपमा मायादेवी गाउँपालिका, रुपन्देहीको आ.ब.२०७७/०७८ को लागि आय व्यय विवरण सहितको बजेट यस गरिमामय सभामा प्रस्तुत गर्न पाउंदा गौरवान्वित भएको छु ।

२. स्थानीय तह सम्म अधिकार पुर्याउने गरी विभिन्न समयमा संघर्ष गर्दै लोकतान्त्रिक गणतन्त्र एवं स्वतन्त्रताको लागि विभिन्न आन्दोलनका क्रममा जीवन आहुति दिनुहुने शहिदहरु प्रति भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली व्यक्त गर्दछु ।

३. कोभिड-१९, नामको कोरोना भाइरसबाट सिर्जित विश्वव्यापी महामारी रोकथाम र नियन्त्रणका लागि अपनाईने स्वस्थ सुरक्षा तथा औषधी उपचारको लागि बजेट व्यवस्थापन गर्दै यो महामारी विरुद्ध केन्द्रित रहि बजेट व्यवस्थापन गरिएको छ । अबको हाम्रो शत्रु भनेकै भोक, रोग, गरिबी, पछ्यौटेपन अशिक्षा, अन्धविश्वास नै हो । त्यसलाई चिदैँ समुन्नत र समृद्ध मायादेवी गाउँपालिका बनाउन हामी जन निर्वाचित प्रतिनिधिहरू सक्षम हुनेछौँ किनकी हामीहरु भाग्यशाली छौँ बुद्धको ममतामयी आमाको नामबाट नामाकरण भएको मायादेवी गाउँपालिका निवासी हौँ । हामी शान्ति प्रेमी रही जनताको सेवा गर्ने अवसर पाएका छौँ । अतः एकताका साथ अगाडि बढ्दै खुसी र सुखी मायादेवी निर्माणमा जुट्नु आजको आवश्यकता हो ।

४. वार्षिक बजेट मायादेवी गाउँपालिकाले अबलम्बन गरेको नीति तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने महत्वपूर्ण औजार हो ।

५. जनचाहना छिटो र एकैपटक धेरै विकास भैदिओस् भन्ने हुन्छ । तर साधन,स्रोतको सिमितताले असिमित आवश्यकता एकैपटक पुरा गर्न सम्भव हुदैन तसर्थ योजनाहरूको प्राथमिकिकरण गर्दै एकिकृत योजना अनुसरण गरि सबै बर्ग ,क्षेत्र समेट्ने गरी सन्तुलित विकास गर्दै जाने गरी बजेट तर्जुमा गरिएको छ ।

६. वस्ति तथा वडा तहबाट प्राप्त योजनाहरू,निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरूका सुझाव, बुद्धिजीवी समाजसेवीहरूका सुझाव, राजनीतिक दलहरूका सुझाव, संघीय सरकार र प्रदेश सरकारले अबलम्बन गरेका परिलक्ष्य लगायतको आधारमा बजेट तर्जुमा गरिएको छ ।

७. विकासका लागि प्रचुर संभावना भएको यस मायादेवी गाउँपालिकामा विकासको संवाहकको प्रमुख स्रोत उर्वर भूमि र उर्जाशिल नागरिक नै हुन । यहाँ चुनौतिहरू पनि धेरै छन् । चुनौतिलाइ अवसरमा बदल्दै अगाडि बढेर मात्र लक्ष्यमा पुग्न सकिने हुदा चुनौतिहरूलाइ सामना गर्नु नै हामी सबै जनप्रतिनिधिहरूको कर्तव्य हो ।

मायादेवी गाउँपालिकाका चुनौति तथा समस्याहरू

- तिनाउ र दानव नदीको कटान तथा डुवान समस्या ।
- शिक्षा, स्वास्थ्य, पेशा ब्यवसाय तथा बेरोजगारी समस्या ।
- फोहरमैला ब्यवस्थापनको समस्या ।
- गुणस्तरीय पूर्वाधार विकास गर्ने समस्या ।
- सार्वजनिक सम्पत्ति संरक्षण गर्ने समस्या ।
- सिमित साधन स्रोतबाट जनताका अपेक्षा तथा आवश्यकता पुरा गर्नु पर्ने ।
- ठुला उद्योग, कलकारखाना लगायतका प्रतिष्ठानहरूबाट ब्यवसाय कर उठाउन नसकिएको ।

मायादेवी गाउँपालिकाका सम्भावना तथा अवसरहरू

- तिनाउ र दानव नदीको तटबन्ध गरी करिडोरको रूपमा विकास गरी आकर्षक बनाउने र यी नदीहरूबाट सिचाइ सुविधा लिइ कृषिलाइ ब्यवसायिकरण र बजारीकरण गरी आयआर्जन बढाउन सकिने ।
- शिक्षा र स्वास्थ्य क्षेत्रको विकास गरी चेतना बृद्धि तथा रोजगारीका अवसर बढाउन सकिने ।
- समाजको सहभागिता र सकृयतामा फोहर मैलाको समुचित व्यवस्थापन गरी पूर्ण सरसफाइ युक्त गाउँपालिका बनाउन सकिने ।
- मापदण्ड बनाइ प्रभावकारी अनुगमन तथा जनताको सार्थक सहभागिताबाट दिगो भरपर्दो र गुणस्तरीय विकास गर्न सकिने ।
- जनप्रतिनिधिहरूको सकृयता र जनताको सार्थक सहभागितामा सार्वजनिक सम्पत्ति संरक्षण गरी सदुपयोग गर्न सकिने ।
- करका दायरा फराकिलो बनाउदै दरलाइ समसामयिक बनाएर आन्तरिक आय बृद्धि गरी क्रमश आत्म निर्भर तर्फ जान सकिने ।

- निर्माणाधिन गौतमबुद्ध अन्तराष्ट्रिय विमानस्थल संचालन संगै उद्योग,वाणिज्य तथा पर्यटनको क्षेत्रमा टेवा पुग्ने ।

८. मायादेवी गाउँपालिकाको बजेटमा दीर्घकालिन सोच सहित निम्न उद्देश्यहरू रहेका छन् ।

- दिर्घकालिन सोच:

कृषि, उद्योग, व्यापार र पर्यटन क्षेत्रबाट आर्थिक बृद्धि हासिल गर्दै विकासका सबै पुर्वाधार निर्माण गरी समृद्ध गाउँपालिका निर्माण गर्ने ।

उद्देश्यहरू

- ब्यवसायिक कृषि पेशा अबलम्बन गर्दै नागरिकलाई आत्म निर्भर तर्फ उन्मुख बनाउने ।
- गुणस्तरीय शिक्षामा जोड दिने,स्वास्थ्य सेवालाई प्रभावकारी बनाउदै लैजाने ।
- भौतिक पूर्वाधार विकासमा प्राथमिकता दिदै गुणस्तीय विकास निर्माणमा जोड दिने । सडक यातायातलाई प्राथमिकताका आधारमा स्तर उन्नती (पक्की) गरिदै लैजाने ।
- खेलकुदको विकासमा जोड दिने ।
- विपत ब्यवस्थापनलाई प्रभावकारी बनाउने साथै वातावरण संरक्षण र स्वच्छ खानेपानी ,सरसफाइलाई प्रभावकारी बनाउने ।
- जेष्ठ नागरिक सम्मान साथै लक्षित बर्गको सशक्तिकरणमा जोड दिने ।
- संस्थागत विकास र सुशासन प्रबर्द्धन गर्ने ।
- समावेशी र सन्तुलित विकास प्रबर्द्धन गर्ने ।
- राजस्वका दायराहरू फराकिलो बनाउने ।

९.गुणस्तरीय भौतिक पूर्वाधार नै समृद्धिको आधार हुनाले पूर्वाधार विकासका क्षेत्रहरू सडक संजालको विस्तार टोल वस्ती सम्म गर्न बजेटको ब्यवस्था गरिएको छ । गाउँपालिका स्तरीय योजना तथा वडाको वजेट सिलिड गरि ५० लाख र ७५ लाख बनाइएको छ साथै ६ जना कार्यपालिका सदस्यहरूलाई १०/१० लाख बजेट बिनियोजन गरिएको छ । कोभिड-१९ को कारण भेला तथा सभा लगायत कार्यक्रम आयोजना गर्न गाह्रो हुने भएकोले विभिन्न माध्यमबाट वडा समितिकव सिफारिसहरूबाट माग भै आएका योजनालाई प्राथमिकता दिइएको छ ।

१०. हालै मात्र विश्वव्यापी महामारीको रूपमा फैलिएको कोभिड-१९ बाट बच्न एंवम रोकथामको लागि बजेट ब्यवस्था गरिएको छ । स्वास्थ्य क्षेत्रमा बिगतका वर्षहरूको तुलना अधिक बजेटको ब्यवस्थापन गरिएको छ । कृषि क्षेत्रको ब्यवसायिकरण गर्दै लैजान कृषि पशुपालन क्षेत्रमा बजेट ब्यवस्थापन गरिएको छ ।

११. शिक्षा, स्वास्थ्य, खानेपानी तथा सरसफाइ, सामाजिक समावेशीकरण अन्तरगत लक्षित समुदायको लागि बजेट ब्यवस्थापन गरिएको छ ।

१२. फोहोर ब्यवस्थापनको लागि बजेट ब्यवस्थापन गरिएको छ । विपद् ब्यवस्थापन कोषलाई निरन्तरता दिएको छ । बारूण यन्त्र स्थानीय तहहरूको समन्वय र साझेदारीमा संचालन गर्न बजेट ब्यवस्थापन गरिएको छ ।

१३. स्थायी कर्मचारीहरूको लागि मायादेवी गाउँपालिकाको सेवा प्रवाहलाई चुस्त र दुरुस्त बनाई राख्न "अतिरिक्त समय र जोखिम भत्ता कार्यविधि " बनाईनेछ र सोही कार्यविधि अनुसारको रकम उपलब्ध गराउनको लागि भत्ताको ब्यवस्था गरिएको छ । साथै करार र ज्यालादारीमा कार्यरत कर्मचारीहरूलाई कामको उचित मुल्यांकनको आधारमा निरन्तरता दिइनेछ । गाउँपालिकाको प्रशासनिक भवन निर्माण, वडा कार्यालयको प्रशासनिक भवन निर्माणको लागि बजेट ब्यवस्थापन गरिएको छ ।

१४. सार्वजनिक जग्गा संरक्षण गर्न बजेट ब्यवस्था गरिएको छ ।

१५. संघीय सरकार, प्रदेश सरकार र जिल्ला समन्वय समितिबाट प्राप्त हुने समपुरक अनुदानमा साझेदारी गर्न बजेट ब्यवस्थापन गरिएको छ ।

१६. यस सम्मानित सभामा पेश भइ सभाले पारित गरेको नीति तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न सहयोग पुग्ने गरी बजेट ब्यवस्थापन गरिएको छ ।

१७. यस गाउँपालिकाले चालु आ.ब.मा आम्दानी रु.४७,०७,७२,४५३ (सैतालिस करोड सात लाख बहत्तर हजार चार सय त्रिपन्न) मध्ये पुँजीगत खर्च रु. ८,८६,६३,२७७ (आठ करोड छ्यासी लाख त्रिसट्टी हजार दुई सय सतहत्तर) र चालु खर्च १८,३५,९८,४३५ (अठार करोड पैतिस लाख अन्ठानब्बे हजार चार सय पैतिस) गरी जम्मा रु. २७,२२,६२,११२ (सत्ताईस करोड बाईस लाख

एक सय बाह्र) खर्च भएको छ । अधिकतम योजना तथा कार्यक्रमहरु चालु अवस्थामा रहेका र कतिपय भुक्तानीको चरणमा रहेका छन् ।

१८. गाउँपालिकाको आ.ब.२०७७/०७८ को अनुमानित बजेट रु५२,४३,१५,७४० (बाउन्न करोड त्रिचालिस लाख पन्द्र हजार सात सय चालिस) रहेको छ ।

१९. गाउँपालिकाको आ.ब.२०७७/०७८ को बजेटको स्रोत देहाय बमोजिम रहेको छ ।

क. संघीय सरकारबाट प्राप्त रु.४१,३०,७६,७४०(एकचालिस करोड तीस लाख छयहत्तर सात सय चालिस)

ख. प्रदेश सरकारबाट प्राप्त रु. ३,१०,३९,०००(तीन करोड दश लाख उनानचालिस हजार)

ग. बैंक मौजदात रु.१,४६,००,००० (एक करोड छ्यालिस लाख)

घ. आन्तरिक आय रु ४,१६,००,००० (चार करोड सोह्र लाख)

ड. जिल्ला समन्वय समिति अनुदान रु २,४०,००,००० (दुइ करोड चालीस लाख)

गरी जम्मा रु.५२,४३,१५,७४० (बाउन्न करोड त्रिचालिस लाख पन्द्र हजार सात सय चालिस) अनुमान गरिएको छ ।

२०. खर्च अनुमान तर्फ पुँजीगत तर्फ रु.२९,४६,२६,८१६ (उन्तिस करोड छ्यालिस लाख छब्बिस हजार आठ सय सोह्र) र चालु खर्च तर्फ रु.२२,९६,८८,९२४ (बाईस करोड छ्यानब्बे लाख अठासी हजार नौ सय चौबिस) अनुमान गरिएको छ ।

२१. बजेट बाँडफाँड देहायका विषयगत क्षेत्रहरुमा गरिएको छ ।

(क) आर्थिक विकास (ख) सामाजिक विकास

(ग) पूर्वाधार विकास (घ) विपत व्यवस्थापन तथा वातावरण संरक्षण (ड) सुशासन तथा संस्थागत विकास

२२. मायादेवी गाउँपालिका क्षेत्रभित्र सञ्चालनमा रहेका सिमेन्ट फ्याक्ट्री, ईट्टा उद्योग, रड/फलाम उद्योग लगायतका अन्य ठुला उद्योगहरुले व्यवसाय वा सेवामा पूँजीगत लगानी, उत्पादन, निर्यात र

आर्थिक कारोबारको आधारमा आपसी समझदारीमा बार्षिक व्यवसाय कर लगाईनेछ र राजस्वका दायराहरू (क्षेत्रहरू) खोज्दै फराकिलो बनाएर आन्तरिक आम्दानी बढाउदै लैजान पहल गरिनेछ ।

२३. योजना र कार्यक्रम तथा आय ब्ययको विस्तृत विवरण विनियोजन विधेयकमा समावेश गरिएको छ ।

२४. राजस्व तथा करका दरहरूको विस्तृत विवरण आर्थिक ऐनमा समावेश गरिएको छ ।

२५. बजेटमा व्यवस्था गरिएका योजना तथा कार्यक्रमहरू उद्देश्य अनुरूप कार्यान्वयन गरी खुसी र सुखी मायादेवी बनाउन हाम्रा सम्पूर्ण सभाका सदस्यहरू लाग्नु हुनेछ । यसमा राष्ट्र सेवक कर्मचारीहरू सदा झै खटिनु हुनेछ भन्ने अपेक्षा सहित आम मायादेवी गाउँपालिका निवासी नागरिकहरू, राजनीतिक दल, बुद्धिजीवी समाज सेवीहरूबाट सहयोगको अपेक्षा राख्दछु ।

२६. हालको यो विनियोजित बजेट COVID-19 Responsive Budget भएकोले अगामी दिनहरूमा यो महामारी बढ्दै गएमा लचिलो किसिमले बजेटको शिर्षक हेरफेर/संसोधन गर्न सकिनेछ ।

२७. अन्त्यमा यस गाउँपालिकाले दिर्घकालिन सोच, उद्देश्य, प्राथमिकताका साथ अघि सारेको बार्षिक बजेटको कार्यान्वयनबाट यस गाउँपालिकालाई समृद्ध बनाउन योगदान पुर्याउने कुरामा विश्वास राख्दै बार्षिक बजेट तर्जुमा गर्न सहयोग पुर्याउनुहुने सम्पूर्ण सभाका सदस्यज्यूहरू, विषयगत समितिका पदाधिकारीहरू, राजस्व परामर्श समितिका पदाधिकारीहरू, स्रोत अनुमान तथा बजेट कार्यक्रम तर्जुमा समिति विविध समितिका पदाधिकारीहरू, बुद्धिजिवि, समाजसेवी, शिक्षक, प्राध्यापक, राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरू लगायत सबैलाई हार्दिक धन्यवाद दिदै बजेट तथा कार्यक्रमको सफल कार्यान्वयन गरी यस गाउँपालिकालाई सुखी र समृद्ध मायादेवी बनाउन सबैको साथ, सहयोग र सहकार्यको आशा र विश्वासका साथ विदा माग्दछु ।

२०७७/०३/१०

धन्यवाद, जय मायादेवी ।

तारादेवी यादव

योजना तर्जुमा तथा बजेट निर्माण समित

मायादेवी गाउँपालिका, रूपन्देही